

Asia: VN/21126/2021

Hallituksen esitysluonnos työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolossäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Janakkalan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta.

Janakkalan kunta jakaa seudullisen tahtotilan ja pitää kokeilulain jatkamista vuoteen 2024 erittäin hyvänä ja tarkoituksenmukaisena. Esitetty muutos tuo myös kaivattua jatkuvuutta ja varmuutta kuntakokeilujen toimeenpanoon TE-palvelujen kuntiin siirtoa odotellessa.

Työllisyyden edistämiseen ja TE-palvelujen siirtämiseen kunnille on lainvalmistelussa osoitettava riittävä rahoitus, jotta lain tarkoitus voidaan toteuttaa. Hallituksen esityksen osalta taloudellisia vaikutuksia kuvattaessa mainitaan, että kuntakokeilulain jatkaminen ei lisäisi kuntien kustannuksia nykyiseen verrattuna. Tämä ei pidä paikkaansa. Mm. Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin valtiolta tuleva henkilöstöresurssi on riittämätön. Tämä lisää kuntien painetta henkilöstöresurssien lisäämiseen. Useat kunnat ovat jo nyt panostaneet kuntakokeiluun lisäresurssein toiminnan mahdollistamiseksi.

Kuntakokeilujen aikana on ollut myös havaittavissa, että valtio on vyöryttänyt kuntiin sellaisia kuluja, joissa ei toteudu kokeilulain mukainen kustannusneutraliteetti. Työllisyyden kuntakokeilun myötä kunnille on kasautunut kustannuksia mm. tilojen, työvälineiden ja -tarvikkeiden ja palveluista johtuvia välillisiä kustannuksia. Tilojen kustannuksia ei ole kunnille korvattu lainkaan, vaikka palvelun sekä työntekijöiden yhteistyön ja tiimiytymisen kannalta kuntakokeilun toiminta pitää mahdollistua myös reunuskunnissa. Lisäksi yhteisiä toimipisteitä on rakennettu TE-toimiston henkilöstön ja kuntakokeilujen kanssa (mm. Ohjaamo). Myös yhdessä sovittujen tilojen osalta sähköisiä järjestelmiä (kuten sähköinen ajanvaraus tiloihin tai yhteiset sähköiset asiakkaiden ajanvarausmahdollisuudet) ei ole saatu toimimaan. Kunta on myös hankkinut asianmukaisia työvälineitä ja -tarvikkeita TE-henkilöstölle. Kuntakokeilujen osalta kokeilulain mukaisesta kustannusneutraliteetistä tulee huolehtia koko kokeilun ajan.

Kuntakokeiluun hakeutuessa henkilöstöresurssilaskelmat eivät vastanneet todellista asiakasmäärää eikä siinä ole huomioitu kohderyhmien välistä palvelun vaativuutta. Asiakasmäärä on myös kasvanut lähtötilanteeseen verrattuna mm. asiakasvirtauksena TE-toimistosta kuntakokeiluun kuin myös siirrossa ulkopuolelle jääneiden suurena määränä. Kokeilujen käynnistyessä kuntien vastuulle siirtyneiden asiakkaiden suunnitelmavelka on ollut myös merkittävän suuri.

Esityksen sisällön lähtökohtana tulee olla taloudellisten vaikutusten arviointi niin, ettei kuntakokeilulain jatkaminen lisää kuntien kustannuksia verrattuna nykyiseen. Työ- ja elinkeinotoimistoja sekä kuntakokeiluja koskevat resurssiarviot tulee käsitellä vuosittain. Oikeudenmukaisella ja tasapuolisella resurssien jaolla on keskeinen vaikutus asiakkaiden yhdenvertaisuuden sekä asiakkaiden oikeusturvan ja hyvää hallinnon turvaamisessa.

Polvinen Pauliina
Janakkalan kunta - Työllisyyspalvelut